

Berendrecht I.120.

1. atē ki.kes nē klā.mpēr zi.n dan zē.nze baŋ
2. mene vrint iz dē blumē gōj gi.tē
3. te.gewērēX spine zē nimir ānders as met.mēſine
4. spo.jen iz e lastēX - of : eŋ kwo.j - wæ.rek
5. up da sXip kre.gēzē bēslymēld bru.ēt
6. dēn tymērman e nē splē.nter m zēnē vinjēr
7. dē sXiper lækte zēn lipēn af
8. m de. febrik is nik s tē zi.n
9. kumdi.r mēj ki.ntje - | mē klæ..n: |
10. bo..s tapt es fir pi.n̄tē | bi:r | pi.n̄tjēs |
11. brejd o.s twai kilo kri.kē
12. zēbē majēn væ..ve dræ.. litēr wæ..n atXē drō..jkē
13. ai (bē)dræ..gdē mæ mæ nē klypel tē slu.gē
14. kēp sēj kne.i gēzi.n
15. vastēlu.vēt wuērd i.r ni fōl nimir gevīrt
16. ksēm bla.i dak mē sali ni mē..igēgo.n zēn
17. kēbēt ni Xēdē.n zalē kamērūt - of : mōt.jē
18. wi e.gēt Xēdē.n - dēn dr.jē diter u.ykumt
19. ū spinēkēp - spinēkēpēnētē - nalefmo.n
20. eŋ klak - baŋ - ūm wa.i - of : li.ege vānē (= lage natte weiden) - nē patēstu.l - en o..X - nē pāt - e mot (voor vlinder in 't algemeen)
21. de. kē..rēl de. i..el dē wæ..rēlt feXtē
22. ik sal ouw di krō..lekēz is Xē..ivē
23. erjelant - du fōl o.uw sXē..pēn afbre.kē
24. æjē fān zē le..ven iz nēm be.t Xē..kre.gē
25. gē mēn is twai brai sti..nē
26. da stambelt stō..tōr nimir
27. de.jē vent æd e le..vē (gē)læk enē gru..etēn i.er
28. lysife..r iz in dēn e..mel ni Xē..ble..vē
29. dē sXē..l..kindērē ze metē mi..ester nōr dē zī..gēwist
30. kan tō..X ni kumēn ier dak Xē..rēt sen
31. dē bi..estē dri..jkē - of : za..pē - gr..ere le..zēmēl
32. æ kani Xō..n wæ..rkē - ejagēt i zēj kēl | pē..n |
33. ste..kt rēs nē stē..l m dr..jēm bēsēm
34. na..jē - meti ke..gēls wuortēr nimir gēspalt
35. ala - ik sp al twai kire..n up o..u gēru..pē - of : kēb u al twai kire..gēru..pē
36. di pē..r is ni re..p - dēr zit nōg nē wite kārn m
37. zē zēm wēX nōr tfelt
38. zet em iest sej gelt elēpēn updu..n
39. æ zalt nu..et wē..d brenjē
40. ziz dē..lēft fan dēr mēlēkwē..t
41. dē vent mut se wæ..f bēsXæ..rmē
42. m tsXē..lt zwēmē is Xē..vō..rlēk
43. ajiz æ..rX - of : ajis jan - umdati stærēk is
44. wē mutē dō..r dēlēft fan emē æ..ŋ gāli dē rest
45. elēpta bet is me..jupefē
46. ū..n..zē mētsēr isō vēt azē slak - of : as nēn dē..k - das - nē mul
47. zē sprījē vēt et wētst um e wetspēl (zeldz.) | wim is wedē |
48. dēm buumkwe..kēr - of : dēn uvēni..r - zal dēm bu..ēm i..jkēn
49. du..tē vē..nster l..est is tu..
50. tēgintē klapē vē di..estē mis - du..Xmis - tluf - dē vespērs (in een lijkdiēst)
51. en sprā..i - pā..tēkwal (kindertaal) - pā..tēgeræ..Xt (ouderen) - rū..n..tēbri..zē (rond vertellen) A..tbra..jē
52. zēmēn da wē..f dēr u..r afXē..snē..je
53. zēn vō..dēr etēm zēs jo..r lōtē nōr tsXō..l gō..n
54. kēbēt - of : kēmet (wijk : dē bō..sē) em afXē..rējē zē lō..t leſtwu..tēr tē gu..n
55. vō..l vā..rēzē zī..dē nifō..l i..r
56. e..re pō..tē zēni fōl wē..rt
57. dēn o..vēpū..l (zeldz.) - of : dēm bru..etsXi..tēr stōd in dēn e..rt
58. im..e..rt ist nō..X fōl tē kō..nt um tē kētsebāle (kinderspel met ctc.-bal)
59. di kē..es Xē..fd eŋ kles li..xt ai
60. ai trō..k metpā..rt sēnē stā..rt
61. tu..ŋ kwa..mdē gāli i..r ale ju..rnē dē kē..remis
62. dē pō..tēr ze..i dad onzē li..vēni..r volmōkt is
63. gē zō..X mē wēl mē..gē wō..w ni te..gē mē spre..kē
64. dē zwulēmē zylē gō..n try..kō..mē
65. gē..dē vā..ndē..X ni kō..rtē
66. e..tēzu..ek Xē..rē kē..s
67. zēnē metā..r is kēpot - æ ligd im pan
68. tē nēn i..tēn dā..xēwist - en triz nē zu..lēn o..vet | zō..xt |
69. da manēkē lu..ep bā..rvuts
70. dēr iz en sXō..r in dē kan
71. ik wō..uw datēm bo..dē nēm bri..f bru..xt
72. tu..si..er o..mēn æ..rt | pē..n |
73. kān mē Xē..n dwē..zē mēnsen em
74. nō..r sXō..f spanēmē tpe..rt in dē ni..f kē..rē
75. kēp dē kārēt al van vēr dē midē..X
76. dē zē..n van dē kānij iz u..ek sulđō..t Xē..wist
77. wētē gmēm bo..Xmō..ker wu..nē
78. di ru..ezē ebe lajē do..rēs
79. kXē..lu..efēr nik s fan | wo..rt |
80. dē kles..nē waz du..et i..erst kō..stē du..ope
81. zēn u..ern en zēn u..ege lu..ope
82. dēr dē..tērēkē - is mājējē kārēfēkē nōt bō..s Xō..m brē..mbe..zjē - of : Xō..n zwartē be..zjē - gō..n trā..kē
83. dēr iz en spā..t cē..tē li..er
84. ai zē..tē zēj kē..l o..pē - of : stro..t | kwe..k = mond |
85. tēfēk sō..xt nijā..ndērē as Xē..lt eŋ gu..t
86. dērē mū..nt iz dru..eX fan dēn dā..st
87. dē weg is krum - leſtē..r ist um
88. kē..t fer dē kles..nēn en trumēltjē
89. dēm bu..k is Xē..tērēvē van eŋ kāst in tē slike
90. zēn li..kē was kārt eŋ gu..t
91. m dē lumēt izd best
92. nē sXyter..mu..t Xu..t kānē mīkē
93. zukt is nōr mēnēn ut - of : zuk mēnēn ut is
94. kwe..t ni wō..r ek emut Xō..n zukē
95. nē kū..lē kāldēr is Xu..t fer tbi..r
96. kmust esēblu..tri..jkēn emē tē verstā..rēkē
97. kmut rēstfō..jēr in dē stal vu..rē
98. mēm bry..r is muj
99. dē mēlēbur mō..k nē gru..etēn tu..r
100. de..i bo..tērmēlēk iz dyn en zy..r - sty..rtēm er me..t.. try..X
101. wē zē..wē dē..tē pyt kynē vylēn up en yr
102. ajiz up sēm pē..ntjēs - sekýr
103. æ.. kum nu..et nē mēny..tē lō..t

104. in itɔ̃.ljə zəndər bæ.rgə dija fy:r sp̄.u.wə
 105. d̄.rəf.də ḡ.i d̄.r up d̄.r.u.wə
 106. t̄. bu..em emez ə styk fan d̄. bry.X̄.v̄.e.e.r̄.e
 107. ḡ. mut es f̄.ln r̄.s kumə k̄.r̄.e
 108. ajis fan l̄.v̄.e ḡ.k̄.m̄.e me..j̄.ȳ.g ui b̄.rs
 109. di d̄.r is fam by.k̄.n̄.ut X̄.m̄.ek̄
 110. ə ḡ.t̄.r̄.ut w̄.f mut kyn̄ n̄.j̄.e
 111. keb i.r ḡ.ers X̄.z̄.it m̄.r twas X̄.ij guj z̄.t
 112. d̄.m br̄.w̄.r̄. ze.X̄.taḡ.t̄. n̄.X̄.t̄.d̄.r̄. is fer te b̄.w̄.e
 113. bake - ik̄. bak - ḡ.e.bakt - e..t̄. bakt - bakti - w̄.e
 bak̄ - k̄. bakt̄ - ḡ.ei bakt̄ - e..i bakt̄ - wai
 bakt̄ - w̄.b̄.e ḡ.ebake
 114. be..j̄.e - ik̄. be.j̄. - ḡ.e..t̄. be..t̄. - e..t̄. be..t̄. - w̄.e be..j̄.e -
 be..j̄.e w̄.e - ik̄. bu..e.i - k̄.ep X̄.bu..e.e - bu..e.i z̄.ali u..ek̄
 115. t̄.z̄. əj̄. kl̄.ent..j̄.e m̄.r t̄.z̄. ən f̄.t̄.n
 116. ḡ. ky..nd i.r aj̄.r̄. k̄.r̄.ḡ.ən əp d̄. mart
 117. a.j̄. X̄.z̄.t̄.atin əpm̄.e zal d̄.e..j̄.k̄.
 118. d̄. m̄.t se. dati ḡ.l̄.e..k̄ ə.i
 119. ər w̄.o..r̄.e v̄.e..f̄. p̄.r̄.e..z̄.
 120. ənd̄.r̄. de..j̄.n̄. ə..k̄. l̄.iḡ.e v̄.o..l̄. i..ek̄.els
 121. tw̄.o..t̄.r̄. zal ḡ.o..j̄. ko..k̄.e - t̄.ko..kt̄. al
 122. to..jis n̄.X̄.ry..n̄. - t̄.is n̄.X̄. m̄.r z̄.yst af.X̄.ma..it
 123. maj̄.en..s m̄.k̄.e.z̄.e me..n̄. n̄.en du..j̄.r̄. van ən a..i
 124. da bu..em.e.k̄.e zal d̄.r̄. mul..k̄.ȳ.n̄.e gru..j̄.e
 125. d̄.r̄. p̄.estu..r̄.r̄. æ X̄.uj̄. w̄.e..n̄.
 126. d̄.r̄. d̄.ats̄.n̄. em̄. ū..n̄.z̄. ə..u..w̄. k̄.ot af.X̄.est̄.k̄.t̄. | im
 br̄.nt X̄.ste..k̄.e | Δ:s |
 127. d̄.r̄. m̄.f̄.l̄.k̄. sp̄.at Δ.t̄.n̄. ə.j̄.r̄. van d̄.r̄. ku..j̄.
128. d̄.r̄. k̄.ast̄.r̄. l̄.e..j̄.(t̄) fer d̄.r̄. kr̄.a..se
 129. d̄.r̄. tre..m̄.e van d̄.r̄. kr̄.e..j̄.w̄.e.ḡ.e bu..e.ḡ.e van -
 of : v̄.r̄. t̄.X̄.wi..xt̄
 130. s̄.om̄.e.ḡ.e mi..n̄.s̄.e sny..t̄.n̄. a..rt
 131. z̄.eb̄.n̄. - of : z̄.am̄.en əm p̄.r̄.s̄. əm bla..w̄. ḡ.eslo..ḡ.e
 132. d̄.r̄. s̄.o..s̄. is wa fla..w̄.
 133. d̄.r̄. sn̄.r̄.ew li..xt̄.k̄.
 134. t̄.iz̄. ən iew ḡ.le..t̄.j̄. dak ə..u.. ḡ.ezi..n̄. əm
 135. ni..wpo..rt w̄.u..or n̄.o..u..w̄. ən r̄.el ni..f̄. stat
 136. du..n̄. - ik̄. dunt - ḡ.e..t̄. duḡ.et̄ - æ..du..ḡ.et̄ - w̄.e dunt
 - gali duḡ.et̄ - z̄.ali dunt - ik̄. de..j̄.et̄ - ḡ.e de..j̄.et̄ -
 æ..de..j̄.et̄ - w̄.e de..j̄.en̄.et̄ - gali de..j̄.et̄ - z̄.ali
 de..j̄.en̄.et̄ - de..e.k̄.ik̄. da - at..j̄.et̄ mar de.. - as̄.et̄ mo..r̄.
 de..j̄.
 137. du..op̄.e - du..opk̄.li..et̄ - du..opfy..nt̄
 138. d̄.ar̄.s̄.e - ai d̄.ar̄.st̄. - ai d̄.ar̄.st̄.e - aje X̄.d̄.ar̄.s̄.e
 139. be..n̄.e - ik̄. be..n̄. - ḡ.e..i bent̄ - e..i bent̄ - w̄.i
 be..n̄.e - gali be..n̄.t̄. - z̄.e..i ben̄.e - benti - buni -
 ik̄. ep X̄.bun̄.e
 140. *Locale landmaten* : ən r̄.o..i = 3,824 m² - ən
 ḡ.em̄.e..t̄. (300 r.)
 141. *Watervamen* : ts̄.X̄.elt̄ - d̄.e ku..m̄ (een ronde put
 die met de Schelde verbonden is) - d̄.e gru..e..t̄.e
 wi..el - d̄.e k̄.la..t̄.n̄.e wi..el (een ronde put, van
 doorbraken overgebleven) - d̄.e z̄.æ..p̄ (= een
 waterloop) - ts̄.la..sk̄.e - dupsta..b̄.e..k̄ - d̄.e r̄.æ..n̄.
 (grens)

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is bend(ə)r̄.ri..xt̄.

De inwoners heeten bendri..X̄.tenæ..rs

Hun bijnaam is d̄.e ki..wite (met Zandvliet samen). Hier en te Zandvliet wordt nog achter de „Hollanders” geroepen : ul̄.nd̄.r̄. b̄.l̄.nd̄.r̄. - kuke..t̄.r̄. sp̄.k̄.di..f̄.

Aantal inwoners op 31-12-30 : 2.479.

Taaltoestand. Voornaamste wijken : d̄.e z̄.ä..ntki..et̄ - d̄.e fre..d̄.erik - d̄.e b̄.æ..r̄.ḡ.e - d̄.e b̄.ø..s̄. - d̄.e m̄.ø..lak̄.r̄.s̄.
 - d̄.e drajk̄. - t̄.m̄.n̄.k̄.en̄.'of (monnikenhof) - de zo..ut̄.e (off. : Berendrechtsche Brug) ; geen locale verschillen ; er wordt noch Fransch noch beschaafd Ndl. gesproken.

De bevolking bestaat overwegend uit arbeiders ; er zijn slechts een 50 tal landbouwers ; de arbeiders gaan meest naar Antwerpen en omstreken, als aardewerkers ; vóór de crisis werkten ook 200 à 300 man te B. zelf in een suikerfabriek. B. is een bekende bedevaartsplaats voor „O. L. V. van den Hagelberg”, van 8 tot 15 September.

Zegslieden. 1. Karel Adriaenssens ; 58 j. ; landbouwer ; hier geboren ; heeft steeds hier verbleven ; V. en M. van hier ; spreekt steeds Berendrechtsch.

2. Aug. Meyer ; 39 j. ; hier geboren ; herbergier ; heeft steeds hier verbleven ; V. van Zierikzee, M. van Eekeren ; spreekt steeds Berendrechtsch.

3. Constant Adriaenssens ; 26 j. ; hier geboren (zoon van 1) ; hier onderwijzer ; heeft steeds hier verbleven en spreekt buiten de school gewoonlijk Berendrechtsch.

4. Raymond Mous ; 30 j. ; hier geboren ; hoofd der school ; heeft steeds hier verbleven ; V. van Zandvliet, M. van Berendrecht ; spreekt buiten de school gewoonlijk Berendrechtsch.

5. Hendrickx Alfons ; 13 j. ; hier geboren ; beenhouwerszoon ; heeft steeds hier verbleven, V. en M. beiden van hier ; spreekt steeds Berendrechtsch.